

Školní vzdělávací program Lesní školy Proutek

Jdeme na to od lesa

Identifikační údaje Lesní školy Proutek

Zřizovatel: Lesní klub Letorost, z.s.

Sídlo spolku: Obřany ev. č. 281, 614 00 Brno

Statutární zástupce: Lucie Konvičková (koordinátorka)

Právní forma: zapsaný spolek

IČ: 066 24 669

Zpracovatel programu: Lucie Konvičková, Tereza Váněová

Web: www.skolaproutek.cz

E-mail: info@skolaproutek.cz

Kontakt na koordinátorku: +420 739 641 539

Platnost dokumentu: 1. 9. 2025 – 30. 8. 2026

1. Obsah

1. Obsah

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

2.2. Vybavení školy

2.3. Průvodci

2.4. Žáci

2.5. Komunitní centrum

2.6. Spolupráce s rodinou

2.7. Spolupráce s jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření a program školy

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Lesní škola

3.4. Metody výuky

3.4.1. Začít spolu a režim dne v Proutku

3.5. Klíčové kompetence

3.5.1. Kompetence k učení

3.5.2. Kompetence k řešení problémů

3.5.3. Kompetence komunikativní

3.5.4. Kompetence sociální a personální

3.5.5. Kompetence občanské

3.5.6. Kompetence pracovní

3.6. Začlenění průřezových témat

4. Učební plán pro 1. stupeň

4.1. Vzdělávací oblasti

4.2. Týdenní časové dotace jednotlivých předmětů

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

Komunikační a slohová výchova

Učivo

Jazyková výchova

Učivo

Literární výchova

Učivo

CIZÍ JAZYK

1. stupeň

Řečové dovednosti

Poslech s porozuměním

Mluvení

Čtení s porozuměním

Psaní

Učivo

5.2. Matematika a její aplikace

MATEMATIKA

1. stupeň

Číslo a početní operace

Učivo

Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Učivo

5.3. Informační a komunikační technologie

1. stupeň

Data, informace a modelování

Učivo

Algoritmizace a programování

Učivo

Informační systémy

Učivo

Digitální technologie

Učivo

5.4. Člověk a jeho svět

NÁŠ SVĚT

1. stupeň

Místo, kde žijeme

Učivo

Lidé kolem nás

Učivo

Lidé a čas

Učivo

Rozmanitost přírody

Učivo

Člověk a jeho zdraví

Učivo

5.7. Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

5.8. Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

5.9. Člověk a svět práce

1. stupeň

Práce s drobným materiálem

Učivo

Konstrukční činnosti

Učivo

Pěstitelské práce

Učivo

Příprava pokrmů

Učivo

5.10. Doplňující vzdělávací obory

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

ETICKÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

FILMOVÁ/AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

TANEČNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Učivo

5.11. Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Sociální rozvoj

Morální rozvoj

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností

Tematické okruhy produktivních činností

6. Hodnocení

6.1. Hodnocení žáka ve škole

6.1.1. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků

6.1.2. Kritéria hodnocení

6.1.3. Podklady pro hodnocení

6.1.4. Portfolio a hodnotící sloha

Portfolio

Hodnotící sloha

6.1.5. Komunikace s rodiči, informování rodičů o hodnocení žáků

2. Charakteristika školy

Lesní škola Proutek je zřizována spolkem Lesní klub Letorost, z. s. Plynule navazuje na vzdělávání předškolních dětí v přímém kontaktu s přírodou v Lesním klubu Letorost a prozatím nabízí vzdělávací program pro školní děti prvního stupně. Lesní škola Proutek je komunitní škola, nemá akreditaci od MŠMT a funguje v režimu volnočasových aktivit.

2.1. Velikost školy

Proutek je malotřídkou a prozatím nabízí vzdělávací program pro děti ve věku 1. - 5. ročníku základní školy. Škola zahájila provoz ve školním roce 2023/24.

2.2. Vybavení školy

Zázemím školy je jurta umístěná na horním konci ulice Hradiska v Brně – Obřanech. Jurta se nachází na pronajatém pozemku v těsné blízkosti zázemí Lesního klubu Letorost. Jurta je tvořena jednou kruhovou místností, je celoročně obyvatelná, vytápí se kamny na tuhá paliva a větrání je zajištěno oknem, dveřmi a otevíratelnou kopulí. Škola má k dispozici 2/3 pozemku, na němž je jurta umístěna. Další třetina patří jinému majiteli a je obsazena garáží.

Proutek je dostupný bezbariérově. Autem lze přijet až k zázemí po silnici. Škola zde však nemá vyhrazené parkování, parkovací místa tedy nelze zaručit. Pěšky lze přijít ze zastávky Babická (cca 1,5 km).

Výuka probíhá v maximální možné míře venku, činnosti vyžadující sezení u stolu jsou realizovány v jurtě. Jurta je vybavena odpovídajícím nábytkem – lavicemi, knihovnou, malou šatnou pro uložení osobních věcí dětí, dále tabulí, kobercem pro setkávání v kruhu, učebními pomůckami, nástěnkou a kamny.

Toaleta se nachází mimo jurtu v její těsné blízkosti. Jedná se o suché separační WC. Voda na mytí rukou je zajištěna várnici s výpustí s teplou vodou.

Jurta je v odpoledních hodinách využívána pro lesní družinu a pro pořádání volnočasových aktivit a kroužků.

2.3. Průvodci

Se skupinou max 16 dětí jsou během vyučování obvykle dva průvodci: hlavní pedagog s odpovídajícím vzděláním pro výuku na základní škole a jeho asistent. Některé předměty, především výuka jazyků, jsou zajišťovány externími lektory. Dalším pracovníkem ve škole je družinář, který vede po vyučování odpolední lesní družinu. Při výběru všech průvodců je pro nás zásadní jejich předchozí zkušenost s vedením školních dětí, vzdělání včetně rozličných kurzů a seminářů (Začít spolu, Učíme se venku, Respektovat a být respektován apod.), zkušenost s lesní pedagogikou a s výukou venku po celý rok, stejně jako jejich morální a hodnotová orientace.

2.4. Žáci

Heterogenní třída dětí různého věku poskytuje možnost vrstevnického učení a vzájemné inspirace. Malá skupina dětí zároveň umožňuje individuální přístup ze strany průvodců a dává dětem prostor postupovat tempem přiměřeným jejich schopnostem a aktuálnímu rozpoložení.

2.5. Komunitní centrum

Jurta slouží zároveň jako komunitní centrum, které nabízí zájmové kroužky různého zaměření pro děti i dospělé nejen ze školní komunity, ale i pro širokou veřejnost. Kroužky vedou většinou externí lektori a probíhají v době školní družiny i po skončení provozní doby družiny.

Workshopy, přednášky, dílny, slavnosti a další akce probíhají v jurtě i během víkendu.

2.6. Spolupráce s rodinou

Úzká spolupráce s rodinou je jedním ze základních kamenů Proutku. LŠ Proutek je komunitní škola a rodiče se stávají přihlášením dítěte členy spolku Lesní klub Letorost, z.s., který je zřizovatelem nejen Proutku, ale také Lesního klubu Letorost pro předškolní děti. Letorost a Proutek jsou tak spojenými nádobami, přičemž obě instituce propojují společné vzdělávací cíle realizované za součinnosti rodin přihlášených dětí.

Nezbytnou podmínkou tedy je, aby byli rodiče podrobně seznámeni s pedagogickou koncepcí školy, principy výuky i s hodnotovou orientací a specifickými pravidly provozu ještě před zápisem dítěte do Proutku.

Konkrétní formou spolupráce školy s rodinou jsou tzv. tripartity, které probíhají obvykle dvakrát do roka. Jedná se o setkání dítěte, učitele a rodiče/ů, které slouží ke společnému hodnocení vzdělávacích pokroků dítěte i ke společné reflexi jeho celkového působení ve škole. Rozhovor vede pedagog primárně s dítětem, protože důležitou součástí těchto schůzek je vlastní sebehodnocení dítěte a také jeho subjektivní zpráva o tom, jak se ve škole cítí a jak se mu daří. Výsledkem tripartity je potom vždy "smlouva", kterou podepisují všechny tři strany. Smlouva vzniká na místě a shrnuje vlastní hodnocení dítěte (co se mu ve škole daří a co ne, co ho baví a co ne, v čem by se chtělo zlepšit a co by se pro to dalo udělat), které je doplněno doporučeními pedagoga.

Rodiče jsou se školou, tj. s průvodci a koordinátorkou, případně s externími lektory také v písemném kontaktu prostřednictvím emailu.

V případě potřeby se v nepravidelných intervalech konají třídní schůzky.

Rodiče se účastní také pravidelných komunitních brigád (minimálně dvě ročně), společných slavností a jiných akcí. Mohou také školu podpořit formou finančních či věcných darů.

2.7. Spolupráce s jinými subjekty

Škola úzce spolupracuje se školkou Lesní klub Letorost, s níž sdílí zřizovatele i koordinátorku. Oba subjekty jsou spojenými nádobami, protože Proutek vznikl z Letorostu a je jeho přirozeným pokračováním. Stejně tak je pojí přirozený rytmus roku, který se odráží v jejich programu a vzdělávací náplni jednotlivých měsíců. Školková a školní komunita pak na brigádách spolupracují na údržbě a rozvoji zázemí Proutku i Letorostu a společně pořádají některé z měsíčních slavností, ale také jiné komunitní i veřejné akce.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření a program školy

Proutek je lesní škola.

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro ZŠ, výchovně vzdělávací činnost má ale jistá specifika, protože jde o školu lesní, jejíž vzdělávací program plynule navazuje na ŠVP Lesního klubu Letorost. Hlavním cílem obou institucí je vzdělávání dětí v přímém kontaktu s přírodou. Příroda je základním zdrojem inspirace, energie, materiálu, nabízí prostor pro zdravý přirozený pohyb i přirozené učení. Lesní pedagogové dnes nemají nouzi o kvalitní materiály, manuály, kurzy či workshopy zaměřené přímo na učení venku. Naši pedagogové mají s venkovní výukou bohaté zkušenosti a dbáme na jejich kontinuální vzdělávání.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Lesní škola

Proutek je lesní škola, jeho specifikum tedy tkví ve snaze dopřát dětem maximální možný kontakt s přírodou i v rámci základního vzdělávání. Věříme, že pokud nepřetrhneme přirozené napojení dětí na přírodu, které v sobě mají, jestliže jim byl v době útlého dětství umožněn tento kontakt, bude to přínosem pro jejich duševní, mentální i fyzický rozvoj i v pokročilejším věku. Stejně tak shledáváme zásadním neporušit přirozenou vlastní motivaci a chuť poznávat nové věci, kterou v sobě člověk přirozeně má, pokud je v respektujícím svobodném prostředí s jasně nastavenými hranicemi. Součástí je také schopnost sebehodnocení, ale i hodnocení druhých, ne však soutěživost a zaměření na výkon. Respektujeme jedinečnost každého dítěte a jeho vlastní tempo. Ve svých výchovných a vzdělávacích strategiích se Proutek inspiroje například následujícími směry a staví na těchto základních kamenech:

Vzdělávání v přímém kontaktu s přírodou – dostatek pohybu, učení pozorováním, schopnost poradit si bez technologií

Respektující a demokratický přístup – základem každé správné komunikace je přístup v duchu filozofie "respektovat a být respektován" (Respektovat a být respektován, Jana Nováčková, Dobromila Nevolová, PeopleCóm, 2020), děti spolurozhodují o dění ve škole, mohou přicházet s vlastními podněty, učí se demokratickému dialogu, mají jasně nastavené hranice platné pro všechny, které tvoří mantinely svobodného prostoru pro jejich rozvoj

Vrstevníkové učení – věkový rozdíl dětí umožňuje starším naučit se pomáhat a vysvětlovat, mladším pak pozorovat a inspirovat se u starších

Příprava na život v 21. století – kritické myšlení, vlastní názor a schopnost argumentace, schopnost vyhledat si informace a vytáhnout z textu to podstatné oproti zavedenému učení se zpaměti, zároveň však také trénování paměti, schopnost relaxovat a udržitelně si organizovat svůj čas, schopnost komunikovat v cizích jazycích, především anglicky

Waldorfská pedagogika – pravidelný rytmus roku, svátky a slavnosti, práce s přírodními materiály, rukodělné činnosti

Intuitivní pedagogika – při výběru pedagogů dbáme na to, aby byli zralými osobnostmi, které dokážou být samy sebou a díky tomu předávat dětem přirozeně svou moudrost svými činy i vnitřními postoji

Začít spolu – integrovaná tematická výuka v centrech aktivit napříč předměty, spolupráce s rodinou

3.3. Metody výuky

V Proutku uplatňujeme konstruktivistické pojetí výuky. Dítě se v každodenním kontaktu s přírodou a okolním světem setkává s bezprostřední skutečností, nad svými poznatky přemýšlí, prohlubuje je a rozvíjí. Práce probíhající ve skupině jej potom vede

ke spolupráci a diskuzi. Průvodci jsou dítěti partnerem v procesu poznávání a dbají na to, aby mělo každé dítě možnost postupovat svým tempem a zažít pocit úspěchu. Tento způsob výuky posiluje vnitřní motivaci žáka, radost z poznání a motivaci dále se vzdělávat.

Pro hlubší porozumění poznatkům o okolním světě a životě společnosti vycházíme při plánování učiva z integrované tematické výuky, která je současně východiskem programu Začít spolu. Vyučovací předměty nejsou realizovány samostatně, ale prolínají se s dalšími předměty v rámci témat v tzv. centrech aktivit. Témata vycházejí ze vzdělávacích oblastí i průřezových témat stanovených v RVPZV.

Pravidelně jeden den v týdnu zařazujeme tzv. výletňák, den, kdy neprobíhá klasický denní program. V rámci tohoto dne pořádáme výlety za kulturou a do přírody, exkurze, realizaci větších projektů v rámci zázemí školy. Děti tak mají možnost propojit témata s životem i mimo školu a učit se souvislostem.

Ve třídě je maximálně 16 dětí a na výuce se podílejí dva průvodci. Je tedy možné výuku dle potřeb diferencovat, rozdělit děti do více skupin.

3.3.1. Začít spolu a režim dne v Proutku

Výuka v Proutku vychází ze vzdělávacího programu Začít spolu. Vyučování není rozděleno do klasických hodin podle vyučovacích předmětů, ale je rozvrženo do vyučovacích bloků.

Ráno zahajujeme ranním kruhem – společným setkáním žáků a učitelů třídy. Ranní kruh nabízí prostor pro vzájemné sdílení, seznámení s programem dne, vzájemný pozdrav a společné písně. Děti si také mohou připravit krátké referáty na předem určené téma (zajímavost, kterou děti obohatí právě probírané hlavní téma).

Na ranní kruh navazuje první vyučovací blok. Zpravidla se jedná o řízenou společnou činnost v pohybu, procházku, venkovní aktivity.

Po skončení prvního vyučovacího bloku následuje přestávka. O přestávce mohou žáci pobývat v areálu školní zahrady nebo přilehlé školkové zahrady, využít nabídku školní knihovny.

Po přestávce následuje druhý vyučovací blok, který probíhá formou samostatné nebo skupinové práce v tzv. centrech aktivit. Centra aktivit připravuje učitel v souladu s vybraným tématem a probíraným učivem. V Centrech aktivit pracují žáci většinou ve skupinách, do kterých se rozdělili podle předem daných kritérií nebo samostatně. Procvičují probrané učivo, vypracovávají pracovní listy, plní úkoly, které se vztahují k tématu. Jsou zde připraveny takové úkoly, které děti vedou k přemýšlení a praktické činnosti zároveň, umožňují jim spolupracovat, vzájemně si pomáhat, společně řešit problémy. Tyto úkoly jsou diferencované tak, aby mohl zažít úspěch každý žák. Práce v centrech aktivit je obvykle rozdělena na dobu jednoho nebo dvou týdnů a žáci se během této doby vystřídají ve všech centrech aktivit. Hotové pracovní listy nebo úkoly si pak zakládají do svého portfolia.

Nejčastěji realizujeme tato centra:

- centrum čtení
- centrum psaní
- centrum matematiky
- centrum pokusy a objevy
- centrum angličtiny

Centra mohou být přejmenována, někdy mohou názvy vycházet z daného tématu. Po druhém vyučovacím bloku následuje obědová přestávka a následně navazuje družina.

Vyučování bývá zakončeno hodnotícím kruhem – v něm žáci hodnotí spolupráci ve skupině, práci svoji (učí se hodnotit svůj učební pokrok) nebo svého spolužáka dle předem stanovených kritérií. Vzájemně si vyměňují zkušenosti a dávají doporučení dalším skupinám. Je zde samozřejmě také prostor pro hodnocení učitele.

Pokud žáci dostatečně nevyužijí čas věnovaný práci v centrech činností a nezvládnou zpracovat minimální stanovené úkoly, odnáší si pracovní listy k dokončení domů. Všechny dokončené pracovní listy z minulého týdne přinášejí po víkendu.

3.4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence uvádíme tak, jak je formuluje RVPZV.

3.4.1. Kompetence k učení

Žák na konci základního vzdělání:

- Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnost
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

3.4.2. Kompetence k řešení problémů

Žák na konci základního vzdělání:

- Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- Řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3.4.3. Kompetence komunikativní

Žák na konci základního vzdělání:

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

3.4.4. Kompetence sociální a personální

Žák na konci základního vzdělání:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.4.5. Kompetence občanské

Žák na konci základního vzdělání:

- Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

3.4.6. Kompetence pracovní

Žák na konci základního vzdělání:

- Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska

ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí
i ochrany kulturních a společenských hodnot

- Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata začleňujeme v dlouhodobých i krátkodobých projektech – umožňují realizaci průřezových témat napříč všemi ročníky i vyučovacími předměty.

Průřezové téma	Náměty a činnosti	Ročník
Osobnostní a sociální výchova OSV	ranní a hodnotící kruh, skupinová práce, metody hodnocení a sebehodnocení – písemná komunikace, metody kritického myšlení samostatné vyhledávání, třídění a kritické vyhodnocování informací	1.- 5. ročník
Výchova demokratického občana VDO	demokratická tvorba společných pravidel, možnost volby činností a pomůcek, respektování názorů ostatních – prezentace a obhajování vlastního postupu a názoru, zavádění prvků dětské demokracie	2. – 5. ročník

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech EGS	příprava aktualit z různých zdrojů na téma Evropa, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy, kultura, společnost a příroda v ostatních evropských zemích, významné evropské osobnosti Evropská unie	1. - 5. ročník
Multikulturní výchova MKV	příběhy o lidech z jiných kultur, besedy a výstavy, nabídka textů a písní různých kultur	3. – 5. ročník
Enviromentální výchova EV	péče o zahradu, třídění odpadu a využívání ekologicky šetrných úklidových prostředků, školní i mimoškolní akce zaměřené na šetrné a ohleduplné vnímání životního prostředí návštěvy ekocenter a podobných vzdělávacích zařízení	1. – 5. ročník
Mediální výchova MDV	vytváření školního časopisu, publikace vlastních prací v novinách, na internetových stránkách, rozbor mediálních obsahů, metody kritického myšlení, média, reklama a manipulace	1. – 5. ročník

4. Učební plán pro 1. stupeň

4.1. Vzdělávací oblasti – Realizace jednotlivých povinných vyučovacích předmětů (vzdělávacích oborů)

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory:

- Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk, Náš svět. Angličtina)
- Matematika a její aplikace (Matematika)
- Informační a komunikační technologie (Český jazyk/ Matematika/ Náš svět, Informatika – 2. stupeň)
- Člověk a jeho svět (Náš svět)
- Člověk a společnost (Dějepis – 2. stupeň, Výchova k občanství)
- Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis na 2. stupni)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dramatická výchova)
- Člověk a zdraví (Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Pracovní výchova: Výtvarná výchova/Náš svět)

4.2. Týdenní časové dotace jednotlivých předmětů

		Ročníky					
Předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	I.st
Český jazyk	ČJ	8	8	8	8	8	40
Anglický jazyk	AJ	1	1	3	3	3	11
Matematika	M	5	5	4	4	4	22
Náš svět	NS	1,5	1,5	3	3	3	12
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	1	1	5
Dramatická výchova	DV	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10
Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	1	5
Týdenní dotace celkem							

5. Učební osnovy

Učební osnovy s očekávanými výstupy pro jednotlivá období jsou uvedeny dle RVPZV pro první stupeň. Školní vzdělávací program Lesní školy Proutek vychází z osnov RVPZV.

5. 1. Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-1-01	Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
ČJL-3-1-02	Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03	Žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
ČJL-3-1-04	Žák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-05	Žák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
ČJL-3-1-06	Žák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
ČJL-3-1-07	Žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-08	Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09	Žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10	Žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-1-11	Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-3-1-01p	Žák čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p	Žák rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p	Žák dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08	Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p	Žák píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p	Žák spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p	Žák převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p	Žák dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p	Žák opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-1-01	Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-02	Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-03	Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04	Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
ČJL-5-1-05	Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
ČJL-5-1-06	Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07	Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
ČJL-5-1-08	Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-09	Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
ČJL-5-1-10	Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p,	Žák vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p	Žák má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p	Žák v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p	Žák popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p	Žák opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p	Žák píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p	Žák píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p	Žák ovládá hůlkové písmo
–	Žák tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření

hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Jazyková výchova

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-2-01	Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
ČJL-3-2-02	Žák porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
ČJL-3-2-03	Žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
ČJL-3-2-04	Žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
ČJL-3-2-05	Žák užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-3-2-06	Žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy

ČJL-3-2-07	Žák rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
ČJL-3-2-08	Žák odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-3-2-01	Žák rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01	Žák rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01	Žák tvoří slabiky
ČJL-3-2-01	Žák rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08	Žák píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Jazyková výchova

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-2-01	Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
ČJL-5-2-02	Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03	Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04	Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
ČJL-5-2-05	Žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
ČJL-5-2-06	Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
ČJL-5-2-07	Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-5-2-08	Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-09	Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-5-2-03p	Žák pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p	Žák dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p	Žák rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
–	Žák určuje samohlásky a souhlásky
–	Žák seřadí slova podle abecedy
–	Žák správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
–	Žák správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Literární výchova

Očekávané výstupy – 1. období

ČJL-3-3-01	Žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
ČJL-3-3-02	Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03	Žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
ČJL-3-3-04	Žák pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-3-3-01p	Žák pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-01p	Žák reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
–	Žák při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

ČJL-5-3-01	Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02	Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03	Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
ČJL-5-3-04	Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	Žák dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	Žák vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p	Žák čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p	Žák určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p	Žák rozlišuje prózu a verše
–	Žák rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
–	Žák ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

CIZÍ JAZYK

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Řečové dovednosti

ČJ-3-1-01	Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
ČJ-3-1-02	Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
ČJ-3-1-03	Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
ČJ-3-1-04	Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
ČJ-3-1-05	Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
ČJ-3-1-06	Žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJ-3-1-01p	Žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
------------	---

Očekávané výstupy – 2. období

Poslech s porozuměním

ČJ-5-1-01	Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
ČJ-5-1-02	Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
ČJ-5-1-03	Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJ-5-1-01p	Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
ČJ-5-1-02p	Žák rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
–	Žák rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

ČJ-5-2-01	Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů
ČJ-5-2-02	Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

ČJ-5-2-03	Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
-----------	---

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJ-5-2-01p	Žák pozdraví a poděkuje
ČJ-5-2-02p	Žák sdělí své jméno a věk
ČJ-5-2-03p	Žák vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

ČJ-5-3-01	Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
ČJ-5-3-02	Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJ-5-3-02p	Žák rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
------------	---

Psaní

ČJ-5-4-01	Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
ČJ-5-4-02	Žák vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

–	Žák je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka
---	---

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5. 2. Matematika a její aplikace

MATEMATIKA

1. stupeň

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-1-01	Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02	Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03	Žák užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04	Žák provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05	Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p	Žák porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	Žák čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	Žák zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p	Žák sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	Žák řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
–	Žák umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-1-01	Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02	Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03	Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04	Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05	Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06	Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07	Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08	Žák porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

M-5-1-02p	Žák čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	Žák sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	Žák zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	Žák zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	Žák tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	Žák zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	Žák rozeznává sudá a lichá čísla
–	Žák používá kalkulaátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-2-01	Žák orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02	Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03	Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-2-02p	Žák modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	Žák doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
–	Žák zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
–	Žák uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-2-01	Žák vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02	Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

M-5-2-02p	Žák vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p	Žák se orientuje a čte v jednoduché tabulce
–	Žák určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
–	Žák provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
–	Žák uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy – 1. období

M-3-3-01	Žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
M-3-3-02	Žák porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
M-3-3-03	Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

M-3-1-01p	Žák pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-1-01p	Žák rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-1-02p	Žák používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-3-01	Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02	Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03	Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04	Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05	Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

M-5-3-01p	Žák znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p	Žák měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p	Žák vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03p	Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p	Žák určí osu souměrnosti překládáním papíru
–	Žák pozná základní tělesa

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy – 2. období

M-5-4-01	Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
----------	---

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-4-01p	Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
-----------	--

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

5.3. Informační a komunikační technologie

1. stupeň

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-1-01	Žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
I-5-1-02	Žák popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
I-5-1-03	Žák vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-1-01p	Žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p	Žák popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-2-01	Žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02	Žák popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03	Žák v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04	Žák ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-2-01p	Žák sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p	Žák popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p	Žák rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

Informační systémy

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-3-01	Žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02	Žák pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-2-01p	Žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-2-02p	Žák pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

Digitální technologie

Očekávané výstupy – 2. období

I-5-4-01	Žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02	Žák propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03	Žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-4-01p	Žák najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p	Žák popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

5.4. Člověk a jeho svět

NÁŠ SVĚT

1. stupeň

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-1-01	Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02	Žák začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p	Žák orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-02p	Žák popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-1-01	Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
ČJS-5-1-02	Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03	Žák rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
ČJS-5-1-04	Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
ČJS-5-1-05	Žák porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
ČJS-5-1-06	Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJS-5-1-01p	Žák popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p	Žák se orientuje na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02p	Žák řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p	Žák má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p	Žák uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p	Žák sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p	Žák pozná státní symboly České republiky

Učivo

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-2-01	Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02	Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJS-3-2-01p	Žák rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p	Žák dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p	Žák se při setkání s neznámými lidmi chová adekvátně
ČJS-3-2-01p	Žák projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-1-02p	Žák pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-2-01	Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02	Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
ČJS-5-2-03	Žák se orientuje v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJS-5-2-01p	Žák dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
-------------	--

ČJS-5-2-02p	Žák rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-02p	Žák uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p	Žák používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-03p	Žák porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-03p	Žák sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

Lidé a čas

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-3-01	Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-02	Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
ČJS-3-3-03	Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-2-01p	Žák pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ČJS-3-2-01p	Žák zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-2-02p, ČJS-3-2-03p	Žák rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-2-03p	Žák poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-3-01	Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
ČJS-5-3-02	Žák využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti

ČJS-5-3-03	Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
------------	---

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJS-5-2-03p	Žák rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-2-03p	Žák uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-2-03p	Žák vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-4-01	Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02	Žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
ČJS-3-4-03	Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-4-01p	Žák pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p	Žák pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p	Žák pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p	Žák provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-4-01	Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka
ČJS-5-4-02	Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním

	ročních období
ČJS-5-4-03	Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
ČJS-5-4-04	Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-05	Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
ČJS-5-4-06	Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČJS-5-4-01p	Žák na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p	Žák popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p	Žák zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p	Žák zvládá péči o pokojové rostliny
ČJS-5-4-05p	Žák chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p	Žák popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p	Žák provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy – 1. období

ČJS-3-5-01	Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
ČJS-3-5-02	Žák rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
ČJS-3-5-03	Žák chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04	Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-5-01p	Žák uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p	Žák pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p	Žák rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-02p	Žák uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-4-03p	Žák chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-4-04p	Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
-------------	--

Očekávané výstupy – 2. období

ČJS-5-5-01	Žák využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
ČJS-5-5-02	Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
ČJS-5-5-03	Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
ČJS-5-5-04	Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-5-5-05	Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06	Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
ČJS-5-5-07	Žák rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-5-01p	Žák uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
-------------	---

ČJS-5-5-02p	Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p	Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p	Žák uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p	Žák odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p	Žák ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní

prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.7. Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

HV-3-1-01	Žák zpívá v jednohlase
HV-3-1-02	Žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03	Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04	Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
HV-3-1-05	Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
HV-3-1-06	Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-3-1-01p	Žák zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p	Žák hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	Žák reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p	Žák rozliší sílu zvuku
–	Žák pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

HV-5-1-01	Žák zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
HV-5-1-02	Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
HV-5-1-03	Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
HV-5-1-04	Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
HV-5-1-05	Žák vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
HV-5-1-06	Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
HV-5-1-07	Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-5-1-01p	Žák zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
------------	--

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p	Žák propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p	Žák doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p	Žák odliší tóny podle výšky, síly a barvy
–	Žák pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
–	Žák správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb

melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

VV-3-1-01	Žák rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
VV-3-1-02	Žák v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
VV-3-1-03	Žák vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
VV-3-1-04	Žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
VV-3-1-05	Žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p	Žák zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-01p	Žák rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	Žák uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

VV-5-1-01	Žák při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
VV-5-1-02	Žák při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
VV-5-1-03	Žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
VV-5-1-04	Žák osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
VV-5-1-05	Žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
VV-5-1-06	Žák nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p	Žák uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p	Žák rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-02p, VV-5-1-03p	Žák při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-05p	Žák vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklamy

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

5.8. Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

TV-3-1-01	Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
TV-3-1-02	Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
TV-3-1-03	Žák spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
TV-3-1-04	Žák uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05	Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-3-1-01p	Žák zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	Žák dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	Žák reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

TV-5-1-01	Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
TV-5-1-02	Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03	Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
TV-5-1-04	Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
TV-5-1-05	Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
TV-5-1-06	Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
TV-5-1-07	Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08	Žák zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
TV-5-1-09	Žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-10	Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11	Žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
TV-5-1-12	Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

TV-5-1-01p	Žák chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	Žák zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	Žák uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	Žák reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	Žák dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
–	Žák zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
–	Žák zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti

- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly

- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV. ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu.

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ZTV-3-1-01	Žák uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02	Žák zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ZTV-3-1-01p	Žák uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
ZTV-3-1-02p	Žák zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

ZTV-5-1-01	Žák zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02	Žák zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03	Žák upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ZTV-5-1-01p	Žák zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
ZTV-5-1-02p	Žák zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
ZTV-5-1-03p	Žák upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
- Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

5.9. Člověk a svět práce

1. stupeň

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-1-01	Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p	Žák zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02p	Žák pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-1-01	Žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02	Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
ČSP-5-1-03	Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04	Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
------------	--

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČSP-5-1-01p	Žák vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p	Žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03p	Žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p	Žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-2-01	Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
------------	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-2-01p	Žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
-------------	--

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-2-01	Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02	Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03	Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-2-01p	Žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02p	Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p	Žák udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
–	Žák užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-3-01	Žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02	Žák pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-3-01p	Žák provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02p	Žák pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-3-01	Žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02	Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
ČSP-5-3-03	Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04	Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-3-01p	Žák dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p	Žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03p	Žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p	Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy – 1. období

ČSP-3-4-01	Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	Žák se chová vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-4-01p	Žák upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	Žák se chová vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

ČSP-5-4-01	Žák orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03	Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
ČSP-5-4-04	Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

**Minimální doporučená úroveň
pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

ČSP-5-4-01p	Žák uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	Žák připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p	Žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04	Žák udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
–	Žák uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

5.10. Doplnující vzdělávací obory

Do RVPZV se zařazují Doplnující vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplnující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah. Očekávané výstupy uvedené v Doplnujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření není v RVPZV proto stanovena.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

DV-3-1-01	Žák zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých
DV-3-1-02	Žák rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná
DV-3-1-03	Žák zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání
DV-3-1-04	Žák spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních
DV-3-1-05	Žák reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)

Očekávané výstupy – 2. období

DV-5-1-01	Žák propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy
DV-5-1-02	Žák pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat
DV-5-1-03	Žák rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav
DV-5-1-04	Žák pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků
DV-5-1-05	Žák prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků
DV-5-1-06	Žák reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy

Učivo

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY DRAMATICKÉHO JEDNÁNÍ

- psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
- herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava
- sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení

PROCES DRAMATICKÉ A INSCENAČNÍ TVORBY

- náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování
- typová postava – směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky
- dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti
- inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes
- komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe

RECEPCE A REFLEXE DRAMATICKÉHO UMĚNÍ

- základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt
- současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba
- základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo

ETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova tvoří následující témata:

- Mezilidské vztahy a komunikace.
- Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
- Pozitivní hodnocení druhých.
- Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
- Komunikace citů.
- Interpersonální a sociální empatie.
- Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
- Reálné a zobrazené vzory.
- Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
- Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

- Etické hodnoty
- Sexuální zdraví
- Rodinný život

- Duchovní rozměr člověka
- Ekonomické hodnoty
- Ochrana přírody a životního prostředí
- Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

EV-3-1-01	Žák si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci
EV-3-1-02	Žák se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel
EV-3-1-03	Žák si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým
EV-3-1-04	Žák zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky
EV-3-1-05	Žák vyjadřuje city v jednoduchých situacích
EV-3-1-06	Žák využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů
EV-3-1-07	Žák reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc

Očekávané výstupy – 2. období

EV-5-1-01	Žák reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku
EV-5-1-02	Žák si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení
EV-5-1-03	Žák se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách
EV-5-1-04	Žák identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí
EV-5-1-05	Žák jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy
EV-5-1-06	Žák iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné nabídky reaguje asertivně

Učivo

ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

- komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace
- základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva

- základy neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
- komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu

POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE A DRUHÝCH

- sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebezprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování
- pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu
- akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých

TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE

- tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
- schopnost spolupráce – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
- elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství

ZÁKLADY ASERTIVNÍHO CHOVÁNÍ

- iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu
- asertivní chování – rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

FILMOVÁ/AUDIOVIZUÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Doplňující vzdělávací obor Filmová/Audiovizuální výchova poskytuje školám možnost obohatit vzdělávací obsah základního vzdělávání ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vymezený vzdělávací obsah podporuje rozvoj žáků jako uživatelů filmových a obecně audiovizuálních produktů a zároveň rozvíjí jejich vnímavost a tvůrčí schopnosti prostřednictvím filmových/audiovizuálních výrazových prostředků.

Filmová/Audiovizuální výchova v etapě základního vzdělávání je koncipována jako metodické propojení několika tvůrčích činností:

- vlastní tvůrčí zkušenost z filmové/audiovizuální tvorby a jejího výsledku;
- schopnost vnímat díla vytvořená audiovizuálními výrazovými prostředky a uvědomovat si jejich hodnoty;
- potřeba zaujmout a formulovat názor na filmové/audiovizuální dílo.

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

FAV-5-1-01	experimentuje se samostatně vytvořenými výtvarnými prvky a vytváří pohybové efekty, ve své tvorbě uplatňuje základy animace
FAV-5-1-02	využívá proces vzniku optického obrazu v dírkové komoře a s jeho principem pracuje při tvorbě optických obrazů a při tvůrčích experimentech
FAV-5-1-03	vytváří série fotografií a jiných statických vizualizací, následně s nimi experimentuje a využívá možností technologií vytvářejících pohybový efekt
FAV-5-1-04	experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře
FAV-5-1-05	užívá světlo jako prostředek pro zachycení, zobrazení a modelaci skutečnosti
FAV-5-1-06	pozná některé historické přístroje užívané v minulosti k zachycení a promítání pohybu
FAV-5-1-07	slovně vyjadřuje děj, situace, příběh promítnutého filmu (animovaného, hraného); zaujímá osobní stanovisko k jednání postav a vyjadřuje svůj názor na film jako celek
FAV-5-1-08	ve spolupráci s učitelem dílčím způsobem analyzuje použité prostředky a principy v ukázkách promítnutého filmu

UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY, POZOROVÁNÍ, SMYSLOVÉHO VNÍMÁNÍ

- kresby vytvořené různými technikami, pořízené v sériích pro vytvoření iluze pohybu, vizuální hry s těmito prvky
- cvičení vnímavosti: pozorování reálných dějů a schopnost jejich verbální reflexe, vyprávění obsahu promítnutého filmu, hry se třemi malými světelnými zdroji
- ovlivňování obrazové podoby trojrozměrného předmětu a lidské tváře světlem

UPLATNĚNÍ KREATIVITY, FANTAZIE A SENZIBILITY

- pohyb jako základní princip kinematografie, jeho fyziologické předpoklady – doznívání zrakového vjemu jako předpoklad vzniku kinetického obrazu jednoduchým záznamem
- tvořivé uchopení situace promítnutého filmu a její individuální nebo kolektivní inscenace (švédování)

KOMUNIKACE, POSILOVÁNÍ A PROHLUBOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH SCHOPNOSTÍ

- základní skladebná cvičení
- základy montáže obrazových prvků se záměrem zobrazit – vizuálně vyprávět – plynulý děj, situaci

- komunikace vlastních záměrů a námětů v kolektivu, zhodnocení a rozbor vlastní i umělecké produkce
- projekce a analýzy vybraných filmů všech základních proudů audiovizí (dokument, fabulace – hraný film, výtvarný – animovaný film)

TANEČNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Doplňující vzdělávací obor Taneční a pohybová výchova (TPV) poskytuje školám možnost obohatit vzdělávací obsah základního vzdělávání ve vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vymezený vzdělávací obsah podporuje rozvoj kreativity žáků prostřednictvím tance vycházejícího z přirozeného pohybu člověka.

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

TPV-3-1-01	Žák rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
TPV-3-1-02	Žák vnímá a prožívá základní prostorové pojmy a půdorysné dráhy pohybu
TPV-3-1-03	Žák rozlišuje základní dynamické stupně pohybu
TPV-3-1-04	Žák rozlišuje základní členění času – vědomě používá různá tempa včetně zrychlování a zpomalování, pracuje s pauzou

TPV-3-1-05	Žák zvládá základní druhy kroků pro pohyb z místa a dokáže je správně používat
TPV-3-1-06	Žák navazuje pozitivní partnerské vztahy v malé skupině
TPV-3-1-07	Žák aktivně vnímá hudební doprovod, reaguje na změny tempa, rytmu, tělem vyjádří hudební melodii, vnímá a vyjadřuje hudební frázování
TPV-3-1-08	Žák je schopen jednoduché krátké pohybové improvizace vedené pohybovým, hudebním nebo tematickým zadáním
TPV-3-1-09	Žák přijímá a respektuje pravidla her
TPV-3-1-10	Žák zvládá základní prvky obratnosti

Očekávané výstupy – 2. období

TPV-5-1-01	Žák vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života
TPV-5-1-02	Žák uplatňuje správné návyky používání svého těla, rozumí pojmu přirozený (správný, zdravý) pohyb
TPV-5-1-03	Žák vnímá a v pohybu aplikuje základní prostorové vztahy
TPV-5-1-04	Žák rozlišuje a vědomě používá základní dynamické stupně pohybu
TPV-5-1-05	Žák vnímá a vyjádří pohybem dvoudobost, třídobost a čtyřdobost
TPV-5-1-06	Žák slyší a vyjadřuje pohybem jednoduché rytmické modely

TPV-5-1-07	Žák přijme a respektuje řád hudebního frázování
TPV-5-1-08	Žák navazuje vzájemné pozitivní vztahy i ve větších celcích a skupinách
TPV-5-1-09	Žák improvizuje na jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem

Učivo

POHYBOVÁ PRŮPRAVA

- cvičení, která vypracovávají „svalový korzet“ osového orgánu (pánev, páteř, šíje a hlava)
- cvičení aktivující hlavní tělesné těžiště
- cvičení upevňující osově postavení dolních končetin
- cvičení zaručující možnost propojení pohybu horních končetin s pohybem trupu
- cvičení, která zvyšují hybnost kloubního systému a přiměřeně zatěžují svalový aparát

PROSTOROVÉ CÍTĚNÍ

- základní prostorové vztahy (výška – hloubka, vpřed – vzad, vpravo – vlevo, daleko – blízko)
- půdorysné dráhy pohybu (přímka, úsečka, oblá linka, kruh)

- prostorové dráhy pohybu
- prostorové cítění jako zážitek

VZÁJEMNÉ VZTAHY

- vztahy partnerské (vyvážené)
- vztahy dominantní a subdominantní
- dvojice, trojice, kruh, řada, skupina – v různých způsobech držení
- důvěra a porozumění jako základ vzájemných vztahů

POHYB S PŘEDMĚTEM

- předmět jako bezprostřední podnět k pohybu a ke hře
- princip techniky práce s náčiním (souhra těžiště těla s těžištěm předmětu)
- přístupné druhy náčiní pro argumentaci rozličných pohybových principů (míče, švihadla, obruče různých velikostí, stuhy, tyče apod.)
- hra s předmětem, která přispívá k elementární schopnosti vyjádřit obsah pohybu a ke koncentraci

POHYBOVÉ A TANEČNÍ HRY

- hra jako základ umělecké činnosti
- hry kladoucí požadavky na různé psychické procesy, vlastnosti a stavy
- hry učící senzomotorické koordinaci

- hry přispívající k formování charakteru a mravní výchově
- hry s náčiním, motivované hudbou, hry prostorové, s rozpočítáváním, se zpěvem, na honěnou, hádanky, hry s napodobováním

HUDBA A TANEC

- aktivní naslouchání hudby podněcující k pohybu
- rozvíjení dialogu mezi hudbou a tancem
- rytmus, melodie, dynamika, harmonie
- pohybové cítění dvoudobosti, třídobosti – sudých a lichých taktů obecně

IMPROVIZACE

- improvizace v rámci průpravných cvičení
- improvizace jako svět absolutní svobody

5.11. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusejí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, dohodou učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod.

- **Kulturní difference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické

zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní

život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností

- Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

6. Hodnocení

6.1. Hodnocení žáka ve škole

Způsob hodnocení v Proutku by měl žáky vést k tomu, aby neztráceli motivaci a měli chuť dále se vzdělávat. Chceme žákům pomáhat, aby dokázali rozpoznat, čeho dosáhli vzhledem ke stanovenému cíli, uměli realisticky zhodnotit výsledky své práce v poměru k vlastním schopnostem a stanovovat si přiměřené výzvy, uměli se vyrovnat s neúspěchem a vytěžit z něj poučení do budoucna.

Využíváme různé způsoby a techniky formativního hodnocení. Žáky všech ročníků hodnotíme slovně. V pololetí a na konci školního roku obdrží žáci sumativní slovní hodnocení v podobě vysvědčení.

Předmětem hodnocení jsou cíle základního vzdělávání, klíčové kompetence, očekávané výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a učivo stanovené v ŠVP pro jednotlivá období, ale také chování žáka. Závazná pravidla jsou sepsána ve školním řádu, kde jsou uvedeny i sankce v případě jejich nedodržení, další pravidla pro chování a práci ve škole si stanovují žáci spolu s učitelem.

6.1.1. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků

Cílem sebehodnocení je vést žáky k tomu, aby se už od první třídy učili přebírat zodpovědnost za své vzdělávání. Dítě tak není pouze příjemcem hodnocení od autority, stává se v tomto procesu partnerem, což podporuje jeho vnitřní motivaci. Zároveň se také učí rozpoznat, zda dosáhlo stanoveného cíle a proč, zhodnotit kvalitu své práce a plánovat, jak pokračovat dál.

Vzájemné hodnocení žáků zavádíme postupně. Děti vedeme k tomu, aby byly schopné konstruktivní zpětné vazby, chovaly se slušně a ohleduplně k ostatním a dokázaly ocenit úspěch druhého. Žák tak dostává informačně bohaté hodnocení, nejen jednu zpětnou vazbu od pedagoga.

6.1.2. Kritéria hodnocení

Vždy se snažíme o všestranné hodnocení, všímáme si obecně těchto aspektů:

- zvládnutí učiva – osobní pokrok
- vůle po zlepšení, píle a cílevědomost
- míra angažovanosti na výsledku práce (jednotlivce i skupiny)
- ochota a schopnost spolupráce ve skupině
- schopnost řešit problémové situace
- míra tvořivosti a samostatnosti
- způsob komunikace, úcta k druhým, péče o vztahy
- dodržování pravidel

6.1.3. Podklady pro hodnocení

Podklady pro hodnocení žáka:

- Průběžné sledování žáků při práci
- Sebehodnocení žáka s komentářem učitele
- Různé druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové
- Analýza pracovních listů, testů a jiných výstupů

- Konzultace s ostatními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky
- Tripartity - rozhovory žáka, učitele a rodičů
- Žákovské smlouvy (obsahuje sebehodnocení žáka, popis jeho silných a slabých stránek a plán pokroku v budoucnosti)
- Analýza výsledků činnosti žáka v žákovském portfoliu

6.1.4. Portfolio a hodnotící sloha

Portfolio

V portfolio žáka se dlouhodobě shromažďují materiály různého druhu komplexně dokumentující pokrok, postup učení a další specifika související se vzděláváním konkrétního žáka. Slouží žákům, pedagogům i rodičům, podporuje zapojení žáků do plánování a hodnocení výsledků učení, což zvyšuje jejich motivaci. Může posloužit také při autoevaluaci pedagogů a školy.

Žákovské portfolio obsahuje:

- pracovní listy
- práce vzniklé při práci v centrech (písemné práce, testy, úkoly, projekty, výkresy atd.)
- písemné sebehodnocení žáka – hodnotící tabulku se záznamy a komentáři učitele

Hodnotící sloha

Slouží ke shromažďování opakovacích a diagnostických testů, významnějších (pololetních) prací apod. a žákovských smluv. Spolu s portfolioem tvoří významnou oporu pro rozhovor o výsledcích vzdělávání žáka při tripartitách.

6.1.5. Komunikace s rodiči, informování rodičů o hodnocení žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání dítěte pravidelně informováni.

S rodiči jsme v osobním kontaktu na denní bázi nebo také komunikujeme prostřednictvím emailu a v tajné komunitní skupině na Facebooku. Rodiče mají také možnost kdykoli po domluvě navštívit výuku nebo si prohlédnout portfolium žáka.

Třikrát ročně probíhají tzv. tripartity. Tripartita je setkání rodiče/ů, žáka a učitele. Jde o schůzku, kdy všichni tři aktéři vzdělávání hodnotí pokrok dítěte a vedou společný rozhovor o silných a slabých stránkách dítěte. Výsledkem by měly být konkrétní splnitelné kroky k dalšímu rozvoji žáka, které si formuluje dítě samo a podpisem stvrzuje svůj závazek usilovat o jejich realizaci. Dohodu podepisují i rodiče a učitel. Dítě tak za sebe a svůj prospěch přebírá svůj díl zodpovědnosti.

V nutných případech je možné sjednat si individuální setkání s vyučujícím mimo stanovené schůzky.

Dvakrát ročně dostávají žáci vysvědčení, v němž jsou vyučujícím slovně hodnoceni v každém předmětu zvlášť.